

Factsheet

Handhaving en naleving in de Wmo 2015 en Jeugdwet

Ondersteuning van gemeenten door Team Zorg van VNG KCHN

Bij de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en Jeugdwet heeft uw gemeente oog voor de rechtmatigheid van de ondersteuning en jeugdhulp die geleverd wordt. Maar waar moet u precies op letten en hoe richt u de werkprocessen rondom rechtmatigheid in? Team Zorg van het VNG Kenniscentrum Handhaving en Naleving (VNG KCHN) kan u hierbij helpen.

Beleidsmatige ondersteuning

Team Zorg is opgericht om gemeenten te ondersteunen die (beleidsmatige) vragen hebben over toezicht en handhaving in de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Hiervoor verzamelen we kennis en delen die met gemeenten. Dat doen we onder meer door vragen van gemeenten te beantwoorden en te [delen met andere gemeenten](#), kennisbijeenkomsten te organiseren en handreikingen en stappenplannen op te stellen (zie alinea 'Welke producten zijn beschikbaar?'). Ook hebben we in elke regio een adviseur die u kan ondersteunen bij uw specifieke vragen. Zo kunnen we u – afhankelijk van uw behoefte – een passend aanbod doen. U vindt de adviseur in uw regio op onze site [Naleving.net](#).

Ondersteuning bij fraudesignalen

De ondersteuning bij fraudesignalen verdient een aparte vermelding. In de praktijk zien we nog vaak dat gemeenten moeite hebben bij het opzetten van een

onderzoek naar concrete en vaak ook complexe signalen van mogelijke fraude en/of onrechtmatig gebruik. Ook hiervoor kunt u bij ons terecht. Afhankelijk van de signalen stellen we een team samen dat kan bestaan uit de regioadviseur, een jurist en een onderzoeker van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). Dit team adviseert uw gemeente hoe de betreffende casus het beste te onderzoeken en welke vervolgstappen u kunt nemen. Het team voert het onderzoek niet zelf uit, maar geeft u wel de handvatten en adviezen om een dergelijk onderzoek uit te kunnen voeren.

Wanneer u een vraag instuurt, ontvangt u een formulier met een aantal vragen voor de intake door Team Zorg. U kunt [dit intakeformulier](#) ook downloaden op onze site, het invullen en ons toesturen. Deze intake bespreken we intern en vervolgens maken we met u een afspraak voor een ondersteuningstraject.

Een belangrijk onderdeel van ons advies is altijd om uw gemeente aan te laten sluiten op het Informatieknoppunt Zorgfraude (IKZ). Dit stelt u in de gelegenheid om uw eigen signalen te verrijken met signalen van andere gemeenten en ketenpartners. U kunt hierover meer lezen in [de factsheet over het IKZ](#).

Welke producten zijn beschikbaar?

Bij onrechtmatig gebruik van de Wmo 2015 en Jeugdwet komt het regelmatig voor dat signalen niet alleen gaan over de cliënt, maar ook over de zorgverlener. Om complexe fraude of onrechtmatig gebruik van voorzieningen goed te kunnen signaleren en aan te kunnen pakken, ontwikkelde Team Zorg verschillende producten die u hierin kunnen ondersteunen.

De belangrijkste zijn:

- [Handreiking Rechtmatigheid in de Wmo 2015 en de Jeugdwet](#)
- [Handreiking Handhaving en Naleving Wmo 2015 en Jeugdwet](#)
- [Stappenplan voor het opzetten van een rechtmatigheidsonderzoek](#)
- [Lijst met risico-indicatoren en Risico-signaleringskaarten](#)

(De twee bovenstaande documenten zijn vanwege de

vertrouwelijkheid alleen beschikbaar met [een inlog op Naleving.net](#) of het forum van de VNG. U kunt deze documenten ook verkrijgen via onze adviseur.)

- [Wmo-protocol huisbezoeken](#)
- [Matrix gegevensuitwisseling bij uitvoering, fraudepreventie en fraudebestrijding Wmo en Jeugdwet](#)
- [Factsheet Wettelijke kaders toezicht Wmo 2015 en Jeugdwet](#)
- [Tips en aandachtspunten Fraude voorkomen bij maatwerkvoorziening Wmo 2015](#)
- [Handreiking materiële controle Jeugdwet](#)
- [Handreiking Optimaliseren dienstverlening Wmo 2015](#)

Meer informatie

Heeft u na het lezen van deze factsheet vragen, neem dan contact op met [één van de adviseurs van Team Zorg](#) van VNG KCHN of via het Informatiecentrum, telefoon: 070 373 83 93 (op werkdagen van 8.15 uur tot 17.15 uur) of e-mail: informatiecentrum@vng.nl.

Kijk voor meer informatie ook op [Naleving.net](#) of vng.nl/fraudepreventie.